

umjetnosti u Zagrebu 1918–46. radi kao nastavnik ukrasnoga pisma i paleografije. Sastavila nacionalni tip pisma po karakteristikama glagoljice, latinice i ćirilice, kojim je pisala izvadak iz Marulićeve *Judite* (izložen 1927. u Leipzigu) te razne diplome, spomenice, adrese, inicijale, vinjete, nacрте za klesana ili lijevana slova. Grafički opremila veliki broj knjiga, pisala i ornamentirala pjesme D. Domjanića *V suncu i senci* (Zagreb 1927). Napisala priručnik *Ukrasno pismo* (Zagreb 1951).

LIT.: J. Grgašević, Umetni obrt, Zagreb 1926.

M. Ton.

HOFFILLER, Viktor, arheolog (Vinkovci, 19. II. 1877 – Zagreb, 17. I. 1954). Studirao u Beču, od 1901. kustos, a 1924–51. ravnatelj Arheološkoga muzeja u Zagrebu i profesor na zagrebačkom Sveučilištu. Dugogodišnji urednik časopisa »Vjesnik Hrvatskog arheološkog društva« (1928–42). Za *Corpus Vasorum Antiquorum* priredio 2 sveska prapov. keramike (materijal Arheološkoga muzeja u Zagrebu): sv. I, Pariz 1933, sv. II, Pariz 1938; napisao (s B. Sarijom) i uredio knjigu *Antike Inschriften aus Jugoslawien*, I, 1938. U čast Hoffillerove 60-godišnjice izdan je 1940. zbornik *Serta Hoffilleriana*.

BIBL.: *Trački konjanik* (disertacija), VJHAD, 1902; *Antikne bronsane posude iz Hrvatske i Slavonije*, ibid., 1903–04; *Prethistorijsko groblje u Smiljanu kraj Gospića*, ibid., 1905; *Thrak vallásbeli emlékek a Zággrábi múzeumban*, Archaeologiai Értesítő, 1906; *Oprema rimskog vojnika u prvo doba carstva*, VJHAD, 1910–11. i 1912; *Donnerov žrtvenik u crkvi Sv. Katarine*, ibid., 1913–14; *Prethistorijske žare iz Vel. Gorice kraj Zagreba*, Bulićev zbornik, 1924; *Idol od ilovače iz Dalja*, VJHAD, 1928; *Dva zlatna rimska novca iz Siska*, Šišićev zbornik, 1929; *Nov ulomak rimskog vojničkog diploma*, VJHAD, 1935; *Novi tračkomitrički votivni reljefi*, ibid., 1935; *Spomenici antike kiparske umjetnosti u Hrv. narodnom muzeju u Zagrebu*, HK, 1937; *Rimski oklop za konjsku glavu iz Dalja*, Zbornik radova Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1951.

LIT.: G. Manojlović, Dr. Viktor Hoffiller, Ljetopis JA, 1931, 43. — I. Bach, Prof. V. Hoffiller, Vijesti MK, 1954, 2. K. V. G.

HOHNJEC, Josip, slikar (Plavić kraj Klanjca, 1. XI. 1857 – Bjelovar, 9. II. 1939). Studirao je na Akademiji u Beču; gimnazijski nastavnik u Bjelovaru. Slikao pov. prizore, oltarne kompozicije, crtao za »Vienac« i »Hrvatsku vilu«. Ilustrirao je knjigu pjesama *Ružmarinke* A. Harambašića 1882. Restaurirao slike i oslikavao interijere (*Godišnja doba* u ljekarni Werklein u Bjelovaru, 1905). Radio je slike za crkve u Cigleni, Markovcu i Hercegovcu. Ikonostas crkve u Narti završio je 1891. Za bečki dvor naslikao je nekoliko akvarela s motivima Bjelovara, a za kapelana V. Homotarića slike *Ličanin* i *Strijelac*. Portretirao je velike župane bjelovarsko-križevačke županije 1891–97. Radio u duhu akademskoga realizma; u krajolicima i crkv. kompozicijama bliži je romantizmu.

BIBL.: *Ob ornamentici*, Hrvatska vila, 1882, 7.

LIT.: A. Cuvaj, Građa za povijest školstva, Zagreb 1912, 5. — Z. Lovrenčević, Profesor i slikar Josip Hohnjec, Bjelovarski list, 1976, 3. i 4. M. Med.

HÖNIGSBERG I DEUTSCH, Učiteljski dom u Zagrebu

HOHNJEC, Oto, fotograf (Zagreb, 16. VII. 1920 – 23. VI. 1962). Fotografijom se bavi od 1940. Poč. 50-ih godina bio je fotograf Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu. Snima ateljejski i folklorni portret, akt, žanr i pejzaž u maniri zagrebačke škole. Jedan je od prvih naših fotografa koji izlaže fotografije u boji (1957). Samostalno je izlagao u Zagrebu 1951.

HOLZINGER, Jeremija, srebrnar, St. Ulrich kraj Beča (XVII. st.). Izradio je za crkvu Sv. Katarine u Zagrebu 1672. tri para kanonskih ploča i sedam srebrnih reljefa; četiri od njih (*Sv. Alojzije*, *Sv. Stanislav Kostka*, *Sv. Ignacije* i *Sv. Franjo Ksaverski*) čuvaju se u Dijecezanskom muzeju u Zagrebu.

HOLJAC, Janko, arhitekt (Zagreb, 17. XII. 1865 – 28. VII. 1939). Arhitekturu završava na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču 1887 (F. Schmidt). God. 1888–95. zaposlen je kod Zemaljske vlade, 1910–17. načelnik grada Zagreba; od 1919. nastavnik je na graditeljskoj školi, potom 1922–37. na Tehničkoj visokoj školi (od 1926. Tehnički fakultet) u Zagrebu. God. 1897. osnovao je privatni arhitektonski biro u kojemu projektira i izvodi javne i stambene građevine naglašenih neobaroknih obilježja sa snažnim plastičnim dekoracijama: Crkvu u Nevincu kraj Bjelovara (1888), episkopsku crkvu u Plaškom (1902), djevojačku, dječaku i vinogradarsku školu u Iloku (1908), tvornicu suhomesnatih roba u Sesvetama (danas »Sljeme«, 1908) te isusovačku crkvu i samostan u Palmotićevoj ulici (1901–13), Nadbiskupsku tiskaru na Kaptolu 27 (1906), domobransku vojarnu u Branimirovoj ul. (1908), stambeno-poslovnu zgradu u Jurišićevoj ul. 3 (1908) te banku u Jurišićevoj ul. 22 (1921–23) – sve u Zagrebu. — Istraživao je i prikupljao građu o karakterističnom pučkom načinu građenja, narodne i tehničke izraze koje je objavljivao u stručnome tisku. Bio je urednik časopisa »Vijesti hrvatskog društva inženjera i arhitekata«. Član JAZU od 1935.

BIBL.: *Hrvatski građevni oblici* (s M. Pilarom i J. Altanom), Zagreb 1904–09.

LIT.: F. Gabrić, Janko Holjac, Alma mater croatica, 1940, 9. — Arhitekti članovi JAZU, Rad HAZU, 437. J. M. M.

HÖNIGSBERG I DEUTSCH, projektantsko-građevno poduzeće u Zagrebu. Osnovani su ga 1889. arhitekti *Lav Hönigsberg* (Zagreb, 1861–1911) i *Julije Deutsch* (Göppersdorf u Češkoj, 1859 – Zagreb, 1922). Obojica su diplomirali na Visokoj tehničkoj školi u Beču. Hönigsberg je sâm (1886–88) projektirao ugaonu dvokatnicu na Strossmayerovu trgu 3, jednokatnicu u Medulićevoj ul. 22, Učiteljski dom na Trgu maršala Tita 4 i kompleks u Ilici 51, 53 i 53a. U njihovim zajedničkim projektima nemoguće je lučiti autorstvo. U zagrebačkoj su arhitekturi 1890–1900. najistaknutiji i najplodniji predstavnici kasne faze povijesnih stilova (neorenesansa, neobarok, neorokoko). Palače na urbanistički naglašenim položajima obilježavaju kupolom, tada u Zagrebu novim arhitektonskim elementom (Starčevićev trg 6, Frankopanska ul. 2), a grade i romantički koncipirane ljetnikovce (Tuškanac 21 i 36). Vrijedni su im radovi palače na Strossmayerovu trgu 2, 8 i 10 (Hotel »Palace«), na Tomislavovu trgu 18 (Bukoveća kuća). Sagrađili su palaču bivše županije i Financijskoga ravnateljstva u Požegi. U njihovu je birou 1899. projektirana prva zagrebačka zgrada u stilu bečke secesije (Ilica 43, pregrađena). Sudjelovali su na Jubilarnoj gospodarsko-šumarskoj izložbi u Zagrebu (1891), na Milenijskoj izložbi u Budimpešti (1896), na izložbi »Medović, Iveković i drugovi« u Zagrebu (1901), na IV. jugoslavenskoj umjetničkoj izložbi u Beogradu (1912) i na izložbi Hrvatskoga društva umjetnosti u Zagrebu (1913).

LIT.: L. Dobronić, Zagrebački arhitekti Hönigsberg i Deutsch, Zagreb 1965.

L. D.

HORTIKULTURA → VRTNA ARHITEKTURA

HORVACKA (Horvatska), selo u Z dijelu Hrvatskoga zagorja. Djelomice očuvan ranobarokni dvor građen je u obliku nepravilna četverokuta, s dvorišnim arkadama u dva niza; nad ulazom grb obitelji Pálffy-Erdődy iz 1611. Dvor su posjedovali i Ratkaji, A. Janković Bribirski, Thugut i Ottenfelsi.

HORVAT, Andela, povjesničarka umjetnosti i konzervatorica (Krašić, 18. III. 1911 – Zagreb, 26. IX. 1985). Diplomirala 1935. na Filozofskome fakultetu u Zagrebu, gdje je i doktorirala 1956. tezom o umjetnosti Međimurja. U službi zaštite spomenika u Zagrebu (1941–70) sudjelovala je u njezinoj organizaciji i sistematizaciji znanstvene građe. Redovni član JAZU od 1983. — Istraživala je spomenike kulture i urbanističke cjeline kontinentalne Hrvatske od VII. st. do secesije, a poglavito srednjovj. arhitekturu i burgove, gotičku skulpturu, paralelizam stilova u razdoblju između gotike i baroka, umjetnost baroka i historicizma. Obradila je sve